

Mniej pieniędzy w budżecie miasta

2017-01-25

Czym jest scentralizowany VAT i jakie skutki przyniesie dla Krakowa? O tym rozmawiano podczas posiedzenia Komisji Budżetowej.

Od 1 stycznia 2017 r. gmina oraz jej jednostki organizacyjne jest zobowiązana wdrożyć scentralizowany sposób rozliczeń VAT, jeśli nie zrobiła tego wcześniej. Z jakimi obowiązkami musi się zmierzyć gmina planująca takie rozliczenie? Informacji na ten temat wysłuchali radni z Komisji Budżetowej, a przedstawili je Skarbnik Miasta Lesław Fijał i dyrektor Biura Skarbnika - Alina Kwaśniak.

Gmina udostępnia odpłatnie na rzecz mieszkańców lub zainteresowanych podmiotów gospodarczych swoje zasoby lokalowe. W tym celu zawarła umowy, a otrzymane od najemców opłaty rozliczała i nadal rozlicza na gruncie VAT. Od 2004 r. jest zarejestrowanym czynnym podatnikiem VAT.

Swoje zadania gmina realizuje za pomocą następujących samorządowych jednostek organizacyjnych: ośrodka pomocy społecznej, przedszkola publicznego, szkoły; biblioteki, gminnego domu kultury.

Wieloletnią praktyką było traktowanie nie tylko jednostek samorządu terytorialnego (JST), ale i ich jednostek organizacyjnych jako potencjalnych, odrębnych podatników podatku VAT. Ku zaskoczeniu, Naczelny Sąd Administracyjny 26 czerwca 2013 roku wydał uchwałę 7 sędziów z następującą tezą: w świetle art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 54, poz. 535 ze zm.) jednostki budżetowe gminy nie są podatnikami podatku od towarów i usług (sygn. akt I FPS 1/13). Był to pierwszy krok do centralizacji VAT w samorządach.

Z uwagi na spore zamieszanie, w tym wątpliwości prawne, zwrócono się z pytaniem do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Trybunał przyjął, że gminne jednostki budżetowe będące przedmiotem postępowania głównego, nie mogą być uznane za podatników podatku od wartości dodanej, ponieważ nie spełniają kryterium samodzielności przewidzianego w tym przepisie. Ostatecznie dwudziestoletnia praktyka stosowania konstrukcji VAT w gminach, powiatach i województwach odchodzi w zapomnienie.

Do tej pory podatek VAT rozliczany był (a w większości nadal jest) zarówno przez JST, jak również jednostki budżetowe tych JST. Innymi słowy, jednostki budżetowe były traktowane jako odrębni od JST podatnicy VAT. Wyrok TSUE obowiązuje jednak wstecz, co oznacza, że aktualnie taki sposób rozliczenia VAT uznać należy za nieprawidłowy.

Co centralizacja podatku VAT przyniesie dla Krakowa? Otóż Biuro Skarbnika prognozuje zmniejszenie wpływów do budżetu. Może być ono znacznie odczuwane szczególnie w dochodach Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu. Zmniejszenie kwoty odliczonego podatku VAT było już odczuwalne w latach 2016-2015. W 2015 roku w UMK odliczono bezpośrednio 5 613 767 zł podatku VAT, zaś w 2016 tylko 3 589 003 zł.